

Міністерство освіти і науки України  
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна  
Кафедра політичної соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Перший проректор

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки 0305«Філологія», 0302 «Журналістика»

(шифр і назва напряму підготовки)

для спеціальностей 6.020303 «Філологія», 6.030301 «Журналістика»

(шифр і назва спеціальності (тей)

спеціалізації \_\_\_\_\_

(назва спеціалізації)

факультету \_\_\_\_\_ філологічного

(назва факультету)

Кредитно-модульна система  
організації навчального процесу

Харків – 2010

Соціологія. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0305 «Філологія», 0302 «Журналістика», спеціальністю 6.020303 «Філологія», 6.030301 «Журналістика» „\_\_\_” \_\_\_\_\_, 2010. - 9 с.

Розробники:

Нікулін В. С., кандидат соціологічних наук, ст. викладач кафедри політичної соціології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри \_\_\_\_\_

---

Протокол № \_\_\_ від. “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедрою \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р

Схвалено методичною комісією

---

Протокол № \_\_\_ від. “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Голова \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
(підпис) (прізвище та ініціали)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <hr/> <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>0305«Філологія», 0302 «Журналістика»</u> <small>(шифр і назва)</small>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): філологія, журналістика	<b><i>Рік підготовки:</i></b>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>Наукове есе</i>		2-й	-й
Загальна кількість годин - 72		<b><i>Семестр</i></b>	
		3-й	-й
		<b><i>Лекції</i></b>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	36 год.	год.
		<b><i>Практичні, семінарські</i></b>	
		год.	год.
		<b><i>Лабораторні</i></b>	
		год.	год.
		<b><i>Самостійна робота</i></b>	
		36 год.	год.
		<b><i>ІНДЗ: 6 год.</i></b>	
		Вид контролю: залік	

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36 та 36

для заочної форми навчання –

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – знайомство студентів із специфікою соціологічної перспективи світосприймання і соціологічною наукою, а також перспективами і можливостями вживання цих теоретичних уявлень в подальшій дослідницькій і аналітичній роботі, критичне осмислення феноменів повсякденного життя з позиції соціологічної перспективи.

Завдання:

1. Введення в понятійний і аналітичний апарат соціологічної науки, ознайомлення з провідними теоретичними концепціями і результатами досліджень
2. Актуалізація повсякденного знання і його аналіз за допомогою наукового соціологічного апарату
3. Критичне осмислення пропонованих концепцій і публікацій;
4. Робота над умінням аналізу, інтерпретації і створення наукових текстів

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

**знати:** основні принципи і поняття соціології, теоретичні підходи до вивчення суспільства і його підсистем; специфіку різних галузей соціологічного знання

**вміти:** аналізувати події і факти з позицій соціології, застосувати основні принципи і поняття соціології в осмисленні повсякденних ситуацій.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Модуль 1. Базові поняття і принципи соціології**

- Тема 1.** Специфіка соціологічної системи знання
- Тема 2.** Основні етапи становлення соціологічної думки
- Тема 3.** Сучасні соціологічні теорії
- Тема 4.** Соціальний простір та соціальна структура
- Тема 5.** Соціальна стратифікація та соціальна мобільність
- Тема 6.** Соціальні конфлікти
- Тема 7.** Соціальні зміни

#### **Модуль 2. Культура та особистість у системі соціальних інститутів**

- Тема 8.** Культура як соціальний феномен
- Тема 9.** Соціальні норми, девіація та соціальний контроль
- Тема 10.** Особистість у системі соціальних зв'язків
- Тема 11.** Економіка як соціальний інститут
- Тема 12.** Політика як соціальний інститут
- Тема 13.** Сім'я як соціальний інститут
- Тема 14.** Освіта та наука як соціальні інститути

### **4. Структура навчальної дисципліни**

Назви модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<b>Модуль 1</b>													
Тема 1. Специфіка соціологічної системи знання	6	4				2							
Тема 2. Основні етапи становлення соціологічної думки	4	2				2							
Тема 3. Сучасні соціологічні теорії	6	4				2							
Тема 4. Соціальний простір та соціальна структура	4	2				2							
Тема 5 Соціальна стратифікація та соціальна мобільність	4	2				2							
Тема 6 Соціальні конфлікти	4	2				2							
Тема 7 Соціальні зміни	4	2				2							
Разом за модулем 1	32	18				14							
<b>Модуль 2</b>													
Тема 8 Культура як соціальний феномен	6	4				2							
Тема 9 Соціальні норми, девіація та соціальний контроль	4	2				2							

Тема 10 Особистість у системі соціальних зв'язків	6	4				2						
Тема 11 Економіка як соціальний інститут	4	2				2						
Тема 12 Політика як соціальний інститут	4	2				2						
Тема 13 Сім'я як соціальний інститут	4	2				2						
Тема 14 Освіта та наука як соціальні інститути	4	2				2						
Разом за модулем 2	32	18				14						
Індивідуальне науково-дослідне завдання	8					8						
<b>Усього годин</b>	<b>72</b>	<b>36</b>				<b>36</b>						

## 5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфіка соціологічної системи знання	2
2	Основні етапи становлення соціологічної думки	2
3	Сучасні соціологічні теорії	2
4	Соціальний простір та соціальна структура	2
5	Соціальна стратифікація та соціальна мобільність	2
6	Соціальні конфлікти	2
7	Соціальні зміни	2
8	Культура як соціальний феномен	2

9	Соціальні норми, девіація та соціальний контроль	
10	Особистість у системі соціальних зв'язків	2
11	Економіка як соціальний інститут	2
12	Політика як соціальний інститут	2
13	Сім'я як соціальний інститут	2
14	Освіта та наука як соціальні інститути	2
	Разом	28

### 6. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

Наукове есе – творча робота, що являє собою роздуми, аналіз, інтерпретацію даних соціологічних досліджень певної актуальної суспільної проблеми.

### 7. Методи навчання

Лекції, самостійна робота студентів

### 8. Методи контролю

Модульна контрольна робота

Індивідуальні навчально - дослідне завдання

Підсумковий контроль

### 9. Розподіл балів, які отримують студенти

Форми контролю	Максимальна кількість балів	Кількість форм контролю протягом семестру	Максимально можлива кількість балів
Підсумковий контроль	60	1	60
Модульний контроль	28	1	28
ІНДЗ	12	1	12
Усього:			100

Поточне тестування та самостійна робота															Залік	Сума
Модуль 1							Модуль 2							ІНДЗ		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		60	100
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	12		

### 10 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку

90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
80-89	<b>B</b>	добре	
70-79	<b>C</b>		
60-69	<b>D</b>	задовільно	
50-59	<b>E</b>		
1-49	<b>FX</b>	незадовільно	не зараховано

## 11. Методичне забезпечення

Програма курсу, тестові модульні контрольні роботи

## 12. Рекомендована література

### Базова

1. Якуба Е.А. Социология. Учебное пособие для студентов. Харьков: "Константа", 1996. – 192 с.
2. Соціологія: навч. посібник / За редакцією С.О. Макєєва. – К., 1999
3. Смелзер Н. Социология. Учебное пособие. М.: Феникс, 1994.
4. Гидденс Э. Социология. Учебное пособие. М.: Эдиториал УРСС, 1999.
5. Кравченко А.И. Основы социологии. Уч. пос. – М., 1998
6. Социология / Ред. Г.В. Осипов. М.: Наука, 1995.
7. Черниш Н.Й. Соціологія. Курс лекцій. Львів.: “Кальварія”, 2003, - 540 с.

### Допоміжна

8. Андреева Г.М. Социальная психология. М.: Наука, 1994. Раздел IV. С. 230-277.
9. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. М., 1993.
10. Вебер М. О некоторых категориях понимающей социологии. С. 495-546 в // Вебер М. Избранные произведения. М.: Прогресс, 1990, – 808 с.
11. Голод С.И. Стабильность семьи: социологические и демографические аспекты. – Л., 1984.
12. Гофман А.Б. Семь лекций по истории социологии. М., 1995.
13. Громов И.А., Мацкевич А.Ю., Семенов В.А. Западная социология. СПб., 1997.
14. Девятко И.Ф. Модели объяснения и логика социологического исследования. М., 1996.
15. Ильин В.И. Социальное неравенство / Центр социологического образования института социологии РАН. М.: Институт социологии РАН, 2000,
16. Ионин Л.Г. Социология культуры. М.: Логос, 1996.
17. Кларк С. Классовая структура России в переходный период // доступно на <http://socnet.narod.ru/Rubez/10-11/clark.htm>
18. Ленски Г. Проблема: кто что получает и почему? // *Lenski G.E. Power and Privilege. A Theory of Social Stratification.* N.Y., St. Louis, San Francisco, Toronto, L., Sydney: McGraw-Hill Book Company, 1966. доступно на сайте: <http://socnet.narod.ru/library/authors/Ilyin/hrest/Lenski.htm>
19. Масловский М.В. Политическая социология бюрократии. М., 1997.
20. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура (фрагменты) / Под общ. ред. В.В.Танчера. – Киев: Ин-т социологии, 1996. – 112 с.
21. Томпсон Д.Л., Пристли Д. Социология: вводный курс. М.: "АСТ", 1998. – 496 с.
22. Шабанова М. Социология свободы: трансформирующееся общество, М.: МОНФ, 2000.
23. Щепаньский Я. Элементарные понятия социологии. - М.: 1969.
24. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. М.- 1998



### 13. Інформаційні ресурси

1. Ресурсный центр по социологии, Харьковський національний університет ім. В.Н.Каразіна  
<http://www.sociology.kharkov.ua/> (електронна бібліотека, тексти публікацій, посилки)
2. Тексты сборников международной научной конференции "Харьковские Социологические Чтения"  
<http://www.sociology.kharkov.ua/rus/chten.php>
3. Российские библиотеки социологических ресурсов  
<http://www.nir.ru/socio/>  
<http://sociology.extrim.ru>  
<http://www.auditorium.ru>
4. Журнал "Социологическое обозрение" Центра фундаментальной социологии (Москва)  
<http://www.sociologica.ru/Journal.html>
5. "История западной социологии". Словарь. – <http://west-soc.htm>
6. Бібліотека НАУКМА – <http://www.ukma.kiev.ua/pub/>
7. Електронна бібліотека по соціології Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка  
<http://www.socd.univ.kiev.ua/PUBLICAT/SOC/index.html>